

**7489 SAYILI 2024 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE
KANUNU
(Belediyeleri İlgilendiren Hükümler)**

02/01/2024

1- GİRİŞ

7489 sayılı 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu, 31 Aralık 2023 tarihli ve 32416 (mükerrer) sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak 1 Ocak 2024 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Söz konusu Kanun’da belediyeleri doğrudan veya dolaylı olarak ilgilendiren hükümler de yer almaktadır.

Bu çalışmada uygulama kolaylığı getirmesi amacıyla Kanun’un belediyeleri ilgilendiren hükümleri derlenmiş olup belediyelerimize sunulmuştur.

2) 7489 SAYILI 2024 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU

Mahalli idarelere ilişkin işlemler

MADDE 10- (1) Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesinin;

a) 22-12.31-01-05.02 tertibinde yer alan ödenek, 13/1/2005 tarihli ve 5286 sayılı Kanun uyarınca il özel idarelere devredilen personelin aylık ve diğer her türlü mali ve sosyal haklarına ilişkin ödemelerini karşılamak üzere il özel idarelere,

b) 36-12.31-01-07.03 tertibinde yer alan ödenek, Köylerin Altyapısının Desteklenmesi Projesi (KÖYDES) kapsamında köylerin altyapı ihtiyaçları için il özel idareleri ve/veya köylere hizmet götürme birliklerine,

c) 21-12.31-01-07.03 tertibinde yer alan ödenek, Su Kanalizasyon ve Altyapı Projesi (SUKAP) kapsamında belediyelerin içme suyu ve atık su projelerini gerçekleştirmek üzere İller Bankası Anonim Şirketine,

tahakkuk ettirilmek suretiyle kullanılır. SUKAP kapsamında ihtiyaç olması hâlinde genel bütçe kapsamındaki ilgili kamu idaresi bütçesine veya özel bütçeli idare bütçesine ödenek aktarılabilir. Bu fıkra kapsamında ilgili idarelere yapılan Hazine yardımları haczedilemez ve üzerine ihtiyati tedbir konulamaz.

(2) Birinci fıkranın (a) bendine göre yapılacak ödemelere ilişkin usul ve esaslar İçişleri Bakanlığı ile Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından birlikte belirlenir.

(3) Birinci fıkranın (b) ve (c) bentlerinde yer alan ödeneklerin, 2024 Yılı Yatırım Programında belirlenmesini müteakip, KÖYDES Projesi için iller bazında; SUKAP için ise belediyeler bazında dağılımı, kullanılması, izlenmesi ve denetimine ilişkin usul ve esaslar Cumhurbaşkanı tarafından karara bağlanır.

Hazine garantili imkân ve dış borcun ikraz limiti ile borç üstlenim taahhüt limiti ve borçlanmaya ilişkin işlemler

MADDE 12- (1) 2024 yılında, 28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanuna göre sağlanacak garantili imkân ve dış borcun ikrazı limiti 9 milyar ABD dolarıdır.

(2) 1 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendi ile belirlenen başlangıç ödeneklerinin yüzde 3'üne kadar ikrazen özel tertip Devlet iç borçlanma senedi ihraç edilebilir.

(3) 2024 yılında 4749 sayılı Kanununun 8/A maddesi çerçevesinde Hazine ve Maliye Bakanlığınca sağlanacak borç üstlenim taahhüt limiti 1,5 milyar ABD dolarıdır.

3- E- CETVELİ (BAZI ÖDENEKLERİN KULLANIMINA VE HARCAMALARA İLİŞKİN ESASLAR)

19. Bütçelerin diğer tertiplerinin esas giderlerine ilişkin olarak ödenen sigorta giderleri dışında Devlet mallarının sigorta edilmemesi esastır.

Ancak;

Bütçelerin diğer tertiplerinin esas giderlerine ilişkin olarak ödenen sigorta giderleri dışında **Devlet mallarının sigorta edilmemesi esastır.**

Ancak;

a) Yanıcı, patlayıcı maddeler, gemi, uçak, helikopter ve ilaç depolama yerlerinin sigorta giderleri,

b) Dış ülkelerdeki Devlete ait temsilcilik binaları ile Devlete ait eşyanın ve kira ile tutulan bina için yapılan sözleşmede sigorta zorunluluğu varsa kiralık binanın, Türk mülkiyetinde olan veya kira ile tutulan yerlerde organizatör şirket tarafından sigorta zorunluluğu konulmuşsa söz konusu yerlerin sigorta giderleri,

c) Dış kuruluşlarla ilgili olarak taşıt sigortası (misyon şefinin uygun gördüğü hallerde tam kasko) giderleri,

ç) Belgelerine göre ayrılması mümkün olmayan sigorta ve navlun giderleri,

d) Belediyelere ait itfaiye, ambulans ve cenaze araçlarının kasko sigortası giderleri,

e) Sondaj ve jeofizik çalışmaları kapsamında fiilen arazide veya denizde kullanılan özel amaçlı araç ve ekipmanların sigorta giderleri,

bütçelerinin ilgili tertiplerinden, Sağlık Bakanlığına ait ambulansların kasko sigortası giderleri Sağlık Bakanlığı bütçesinin ilgili tertibinden, Türk Silahlı Kuvvetleri ile Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı envanterinde bulunan ve erbaş ve erler tarafından kullanılan teknik donanımı yüksek ve özel nitelikli askeri araçların kasko sigortası giderleri ise Kantin Yönetmeliklerinde belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde kantin gelirlerinden ödenir. 5/1/1961 tarihli ve 237 sayılı Taşıt Kanununa ekli (1) sayılı cetvelde yer alanların emir ve zatlarına tahsis edilen taşıtların kasko sigortası giderleri taşıtın ait olduğu idare bütçesinin ilgili tertiplerinden **ödenir.**

...

25. Aşağıda yer alan her bir alım için ihtiyacın nereden ve hangi usulle temin edileceğine bakılmaksızın vergiler dâhil olmak üzere;

- a) Menkul mal alımlarında **95.000** Türk Lirasını,
- b) Gayrimaddi hak alımlarında **75.000** Türk Lirasını,
- c) Menkul malların bakım ve onarımlarında **95.000** Türk Lirasını,
- d) Gayrimenkullerin bakım ve onarımlarında **207.000** Türk Lirasını,

aşan tutarlar “(03) Mal ve Hizmet Alım Giderleri” tertiplerinden ödenemez. “(06) Sermaye Giderleri”ne ilişkin olarak yukarıdaki limitlerin uygulanmasında toplam proje ödeneği esas alınır. ...

26. Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri ile bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlar, kamu iktisadi teşebbüsleri ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarınca, zorunlu ihtiyaç hallerinde ve ancak **Cumhurbaşkanlığının izni ile konut satın alınabilir.**

50. 4-16.33-01-05.02 tertibinde yer alan ödenek; Türkiye’de ikamet eden ve hizmete ihtiyaç duyan 65 yaş üstü yaşlıların korunması ve desteklenmesi ile biyo-psiko sosyal bakıma ihtiyacı olanların yaşadıkları mekânlarda gerekli olan bakımlarının yapılarak yaşamlarının kolaylaştırılmasını amaçlayan **Yaşlı Destek Programı (YADES)** için Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde belediyelerin program amaçlarına uygun olarak hazırlayacakları projeler için kullandırılır.

YADES Programı kapsamında valilikler tarafından Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına teklif edilen ve anılan Bakanlık tarafından uygun bulunan projelerden, valinin yetki ve sorumluluğunda gerçekleştirilmesi uygun görülenlerin bedelleri, münhasıran proje ile ilgili harcamalarda kullanılmak üzere söz konusu ödenekten ilde valilik adına açılacak özel bir hesaba aktarılır ve proje amaçlarına uygun olarak vali tarafından belediyelere Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde kullandırılır.

60. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının Avrupa Birliği Katılım Öncesi Yardım Aracının (IPA) IV. Bileşeni olan İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi ile IPA II dönemi İstihdam, Eğitim ve Sosyal Politikalar kapsamlarında proje fonlamalarının tek elden ve daha etkin bir şekilde yürütülmesi amacıyla yatırım programına alınan “İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi Operasyonel Programı Ulusal Katkı Rezervi Projesi” ve “**İstihdam, Eğitim ve Sosyal Politikalar Sektörel Operasyonel Programına Destek Projesi**”nde üniversiteler, sivil toplum kuruluşları, kalkınma ajansları ve **belediyeler** için gerekli olan ulusal katkı payları 98-105.34-01-07.01 tertibinde yer alan ödenekten kullanılır.

4- H-CETVELİ (6245 SAYILI HARCIRAH KANUNU HÜKÜMLERİ UYARINCA VERİLECEK GÜNDELİK VE TAZMİNAT TUTARLARI)

		Günelik Miktarı (TL)
I-	Yurt İçinde Verilecek Günelikler (M.33)	
B-	Memur ve Hizmetlilerden;	
	a) Ek göstergesi 8000 ve daha yüksek olan kadrolarda bulunanlar	465
	b) Ek göstergesi 6400 (dâhil) - 8000 (hariç) olan kadrolarda bulunanlar	435
	c) Ek göstergesi 3600 (dâhil) - 6400 (hariç) olan kadrolarda bulunanlar	420
	d) Aylık/kadro derecesi 1-4 olanlar	405
	e) Aylık/kadro derecesi 5-15 olanlar	400
<p>(1) 6245 sayılı Harcırâh Kanununun 33 üncü maddesinin (b) fıkrasına göre verilecek güneliklerin hesabında bu tutar esas alınır.</p> <p>* 6245 sayılı Harcırâh Kanununun 33 üncü maddesinin (b) fıkrasına göre yatacak yer temini için ödenecek ücretlerin hesabında güneliklerinin % 60 artırımlı miktarı, (d) fıkrasına göre yapılacak ödemelerde ise görevlendirmenin ilk 10 günü için güneliklerinin % 60 artırımlı miktarı, takip eden 80 günü için güneliklerinin %50 si, müteakip 90 günü için ise müstehak oldukları güneliklerinin %40'ı esas alınır.</p>		
II-	Arazi Üzerinde Çalışanlara Verilecek Tazminatlar (M. 50)	
	50 nci Maddenin 1, 2, 3, 4 ve 5 inci Bentlerinde Yer Alan Personel:	
	a) Kadro derecesi 1-4 olanlar	82
	b) Kadro derecesi 5-15 olanlar	77
<p>Bu tazminattan yararlananlardan;</p> <p>1)Memuriyet mahalli dışındaki çalışma alanlarında hizmet görenler ile 24/2/1984 tarihli ve 2981 sayılı Kanun uygulamasında çalışan Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü personeline yukarıda yazılı miktarların yarısı ek olarak ödenir.</p> <p>2)Bu çalışmaları dolayısıyla arazide, şantiyede veya gemilerde geceleyenlere bu suretle bulunacak miktarın yarısı ek olarak ayrıca ödenir.</p>		

5- İ-CETVELİ (ÇEŞİTLİ KANUN VE KARARNAMELERE GÖRE BÜTÇE KANUNUNDA GÖSTERİLMESİ GEREKEN PARASAL SINIRLAR)

I. PARASAL SINIRLAR							
Kanun No	Kanunun Adı	Madde	Fıkra			Parasal Sınır (TL)	
a)	2886	Devlet İhale Kanunu	17	2		3.210.000	
				3		9.625.000	
			45	-		9.620.000	
					Bu madde ile ilgili parasal sınır, Hazineye ait taşınmazların satışında 10.000.000 TL. olup, bu tutarı yirmi katına kadar artırmaya Çevre ve Şehircilik Bakanı yetkilidir.		
			51	-	a)	İllerde, kuruluş merkezlerinde, askeri kurum kuruluş ve birliklerde, büyükşehir belediyesi sınırları içindeki ilçelerde ve nüfusu 50 bini geçen ilçelerde	355.000
					b)	Diğer ilçelerde	175.000
			76	-	a)	Ankara, İstanbul ve İzmir illerinde	2.118.000
					b)	Diğer büyükşehir belediyesi olan illerde	1.070.000
					c)	Diğer illerde ve nüfusu 50 bini geçen ilçelerde	770.000
					ç)	Diğer ilçelerde	578.000
					Bu madde ile ilgili parasal sınırları, her biri için ayrı ayrı veya birlikte dört katına kadar artırmaya Çevre ve Şehircilik Bakanı yetkilidir.		
b)	2942	Kamulaştırma Kanunu	3	2		1.545.000	
ç)	5018	Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu	35	1	a)	Yapım işleri ile mal ve hizmet alımları için;	
					1- İllerde, kuruluş merkezlerinde, büyükşehir belediye sınırları içindeki ilçeler ve nüfusu 50 bini geçen ilçelerde	8.600	
					2- Diğer ilçelerde	4.400	
					e)	Mahkeme harç ve giderleri için	
					1- İstanbul için il merkezinde	500.000	
					2- Ankara ve İzmir il merkezlerinde	300.000	
					3- Diğer il ve ilçelerde	150.000	
					f)	Doğal afetler nedeniyle oluşacak ihtiyaçlar için kullanılmak üzere	455.000
					g)	İl dışına yapılacak seyahatlerde akaryakıt giderleri için kullanılmak üzere	45.000
					l)	Yargılama Giderleri	112.000
					m)	Posta ve Telgraf Giderleri (Yüksek Mahkemeler İçin)	21.000
			40	4			164.000
			46	2			1.711.000.000
			79	-		(a) bendi için	50.000
						(b) bendi için	50

6- K-CETVELİ (EK DERS, KONFERANS VE FAZLA ÇALIŞMA ÜCRETLERİ İLE DİĞER ÜCRET ÖDEMELERİNİN TUTARLARI)

III. Fazla Çalışma Ücreti

(A) Saat Başı Fazla Çalışma Ücreti:

1- 657 sayılı Kanununun 178 inci maddesi uyarınca fazla çalışma karşılığında saat başına yapılacak ödeme **10,10 Türk Lirasıdır.** (Özel kanunlarındaki hükümler uyarınca bütçe kanunlarıyla belirlenmesi gereken fazla çalışma ücretleri için bu saat ücreti esas alınır.)

2- 657 sayılı Kanuna tabi personele, anılan Kanununun 178 inci maddesinde yer alan kısıtlamalara bağlı olmaksızın ve fiilen yapılan fazla çalışma karşılığında;

...

b) Her bir makam için aylık toplam 450 saati geçmemek üzere Kurul Başkanı (Bakanlıklar), Genel Müdür ve daha üst birim yöneticileri, Strateji Geliştirme Başkanı, Vali, General ve Amiral rütbesini haiz olmak kaydıyla Milli Savunma Bakanlığı, Genelkurmay Başkanlığı, kuvvet komutanlıkları ile Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığındaki Daire Başkanı ve daha üst birimlerin yöneticileri, Rektör, **Büyükşehir ve İl Belediye Başkanları ile birlikte çalışan personele ayda 90 saati geçmemek üzere makam onayına istinaden saat başına yapılacak ödeme 10,70 Türk Lirasıdır.**

(B) Aylık Maktu Fazla Çalışma Ücreti:

1- Belediyeler ile bunlara bağlı müstakil bütçeli kamu tüzel kişiliğini haiz kuruluşlarda (iktisadi işletmeler hariç), görevlerinin niteliği gereği 657 sayılı Kanunda belirtilen çalışma süre ve saatlerine bağlı olmaksızın **zabıta ve itfaiye hizmetlerinde fiilen çalışan personele (destek hizmeti yürüten personel hariç), belediye meclisi kararı ile tespit edilen tutar, fazla çalışma ücreti olarak maktu en ödenir. Ancak, bunlara ödenecek aylık fazla çalışma ücreti en son yapılan resmi nüfus sayımına göre belediye nüfusu;**

- 10.000'e kadar olanlar için 1.333 Türk Lirasını,

- 10.001'den 50.000'e kadar olanlar için 1.426 Türk Lirasını,

- 50.001'den 100.000'e kadar olanlar için 1.575 Türk Lirasını,

- 100.001'den 250.000'e kadar olanlar için 1.780 Türk Lirasını,

- 250.001'den 1.000.000'a kadar olanlar için 2.125 Türk Lirasını,

- 1.000.001'den fazla olanlar için 2.470 Türk Lirasını,

- Ankara, İstanbul ve İzmir büyükşehir belediyeleri dışındaki diğer büyükşehirlerin belediye sınırları içerisindeki için 2.470 Türk Lirasını,

- Ankara, İstanbul ve İzmir büyükşehirler belediye sınırları içerisindeki için 3.280 Türk Lirasını,

geçemez.

2- Aylık maktu fazla çalışma ücreti alanlara, her ne ad altında olursa olsun ayrıca fazla çalışmaya yönelik olarak başkaca bir ödeme yapılmaz.

3- Yukarıdaki hükümlere göre ödenecek aylık maktu fazla çalışma ücretleri;

a) Görevin yapılması sırasında veya görevden dolayı yaralanma ve sakatlanma hallerinde tedavi süresince,

- b) Bir yılda toplamı 30 günü geçmeyen hastalık izni sürelerinde,
c) İtfaiye hizmetlerinde çalışan personel için görevin yapılması sırasında veya görevden dolayı hastalanma hallerinde tedavi süresince,
ç) Yurt içinde yapılacak hizmet içi eğitime katılma ve geçici görevli olarak bulunma durumlarında,
ödenmeye devam olunur. Diğer hallerde ise, fiilen çalışıldığı sürece ve bu süre ile orantılı olarak ödenir.

IV. Diğer Ödemeler

2- Genel yönetim kapsamında bulunan kamu idareleri ile bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlar ve özel kanunlarla kurulmuş fonlar tarafından yapılacak yarışmalarda jüri üyesi veya raportör olarak görevlendirilen 657 sayılı Kanununun 87 nci maddesinde sayılan kurum ve kuruluşlarda çalışan personele, her bir asli jüri üyeliği veya raportörlüğü için 8.609 Türk Lirasını geçmemek üzere Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü alınarak kurumlarınca belirlenecek tutarda ücret ödenir. Bu personelden,

- Danışman jüri üyeliği görevi yapanlara aynı koşullarla, yukarıda belirtildiği şekilde tespit edilen tutarın 1/2'si,

- Yedek jüri üyelerine ön ve soru-cevap toplantılarına katılmaları halinde yedeği oldukları danışman jüri veya asli jüri üyelerine ödenen tutarın 1/4'ü,

- Asli jüri üyesinin zorunlu bir nedenle çalışmalara devam edememesi halinde kendisine yedek jüri üyesi ücreti, asli jüri üyesinin yerini alacak yedek jüri üyesine de asli jüri üyesi ücreti,

- Raportör yardımcılarında raportörlere ödenen tutarın 1/5'i,

ödenir. Anılan jürilerde üye veya raportör olarak görev yapan ve yukarıda belirtilen kapsama girmeyen 657 sayılı Kanununun 87 nci maddesinde sayılan kurum ve kuruluşlarda çalışan personel dışındaki kişilere ise, 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 23 ve 53 üncü maddeleri uyarınca yayımlanmış olan Mimarlık, Peyzaj Mimarlığı, Mühendislik, Kentsel Tasarım Projeleri, Şehir ve Bölge Planlama ve Güzel Sanat Eserleri Yarışmaları Yönetmeliği hükümlerine göre ücret ödenir. Ancak verilecek tutar, bu maddenin birinci cümlesinde belirtilen tutarın iki katından fazla olamaz.

11- 5393 sayılı Belediye Kanununun 39 uncu maddesinde yer alan göstergeler, 1/1/2024-31/12/2024 tarihleri arasındaki dönemde "2.280" rakamının eklenmesi suretiyle uygulanır.